

Zadeva C-291/19**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

9. april 2019

Predložitveno sodišče:

Curtea de Apel Braşov (Romunija)

Datum predložitvene odločbe:

28. marec 2019

Pritožnik:

SO

Nasprotne stranke:

TP in drugi

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožba, ki jo je pritožnik, S. O., pri Curtea de Apel Braşov (višje sodišče v Braşovu, Romunija), kazenski oddelek, vložil zoper sklep tožilca, pristojnega za zadevo, in zoper sklep glavnega tožilca oddelka tožilstva pri Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie (vrhovno kasacijsko sodišče, Romunija; v nadaljevanju: PÎCCJ) – Direcţia Naţională Anticorupţie (nacionalna direkcija za boj proti korupciji, Romunija; v nadaljevanju: DNA) – Secţia de combatere a infracţiunilor asimilate infracţiunilor de corupţie (oddelek za boj proti kaznivim dejanjem, podobnim kaznivim dejanjem korupcije), s katerima sta navedena tožilca odredila ustavitve postopka oziroma potrdila odločitev o ustavitvi postopka v zvezi s kazenskimi ovadbami, ki jih je pritožnik zaradi suma storitve kaznivih dejanj vložil zoper nekatere tožilce in sodnike ter odvetnika.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Curtea de Apel Braşov (višje sodišče v Braşovu, Romunija) na podlagi člena 19(3)(b) PEU in člena 267 PDEU prosi za razlago Odločbe Komisije 2006/928/ES

z dne 13. decembra 2006, člena 2 PEU, člena 4(3) PEU in načela neodvisnosti sodnikov, določenega v členu 19(1), drugi pododstavek, PEU, in členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ter člena 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba mehanizem za sodelovanje in preverjanje, vzpostavljen z Odločbo Komisije 2006/928/ES z dne 13. decembra 2006, šteti za akt, ki ga je sprejela institucija Evropske unije, v smislu člena 267 PDEU, tako da je lahko predmet razlage Sodišča Evropske unije?

2. Ali so zahteve iz poročil, pripravljenih v okviru navedenega mehanizma, zlasti (toda ne samo) v zvezi s potrebo po sprejetju zakonodajnih sprememb, ki bodo skladne z ugotovitvami mehanizma za sodelovanje in preverjanje ter s priporočili Beneške komisije in Skupine držav proti korupciji, ki delujeta v okviru Sveta Evrope, za Romunijo zavezujoče?

3. Ali je treba člen 2 v povezavi s členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji razlagati tako, da iz obveznosti države članice, da spoštuje načela pravne države, izhaja tudi zahteva, v skladu s katero mora Romunija spoštovati zahteve iz poročil, pripravljenih v okviru mehanizma za sodelovanje in preverjanje, vzpostavljenega z Odločbo Komisije 2006/928/ES z dne 13. decembra 2006?

4. Ali načelo neodvisnosti sodnikov, določeno v členu 19(1), drugi pododstavek, PEU in členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kot se razlaga s sodno prakso Sodišča Evropske unije (veliki senat, sodba z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117), nasprotuje vzpostavitvi oddelka za preiskave kaznivih dejanj storjenih v pravosodju, v okviru tožilstva pri Înalta Curte de Casație și Justiție (vrhovno kasacijsko sodišče, Romunija), glede na podrobna pravila o imenovanju/razrešitvi s funkcije tožilcev, ki so del navedenega oddelka, podrobna pravila o opravljanju dejavnosti v tem oddelku in način ugotavljanja pristojnosti, v povezavi z majhnim številom delovnih mest v tem oddelku?

5. Ali člen 47 [drugi odstavek] Listine Evropske unije o temeljnih pravicah glede pravice do poštenega sojenja z odločanjem o zadevi v razumnem roku, nasprotuje vzpostavitvi oddelka za preiskave kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju, v okviru tožilstva pri Înalta Curte de Casație și Justiție (vrhovno kasacijsko sodišče, Romunija), glede na podrobna pravila o opravljanju dejavnosti v tem oddelku in način ugotavljanja pristojnosti, v povezavi z majhnim številom delovnih mest v tem oddelku?

Navedene določbe prava Unije in sodna praksa Unije

Člen 2, člen 4(3) in člen 19(1) PEU

Člena 37 in 38 Akta o pogojih pristopa Republike Bolgarije in Romunije in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija

Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

Odločba Komisije 2006/928/ES z dne 13. decembra 2006 o vzpostavitvi mehanizma za sodelovanje in preverjanje napredka Romunije pri izpolnjevanju posebej določenih meril na področjih reforme pravosodja in boja proti korupciji

Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 25. januarja 2017 o napredku Romunije v okviru mehanizma za sodelovanje in preverjanje, v katerem je po pojasnilu, da se lahko ukrepi, sprejeti za doseganje ciljev mehanizma za sodelovanje in preverjanje „v celoti ocenijo samo tako“, da se „preuči, ali se je njihov nameravani učinek udeležil v praksi in ali se lahko šteje, da so vključeni v pravni in institucionalni okvir Romunije ter da so nepovratni“, dodano, da so „[t]emeljna vprašanja, kot je dvom o neodvisnosti pravosodja in avtoriteto sodnih odločb, ter včasih konkretni poskusi za zaustavitev reform [...] neizbežno upočasnili hitrost napredka pri doseganju ciljev mehanizma za sodelovanje in preverjanje“

Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 13. novembra 2018 o napredku Romunije v okviru mehanizma za sodelovanje in preverjanje, točka 3.1 „Prvo merilo (neodvisnost sodstva in reforma pravosodja)“ v poglavju 3 „Ocena napredka pri izpolnjevanju priporočil iz poročila iz januarja 2017“ in poglavje 4 „Zaključek“

Sodba Sodišča z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, točke od 42 do 44)

Sodba Sodišča z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 48)

Sodba z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi (C-258/14, EU:C:2017:448).

Navedene nacionalne določbe

Člena 175 in 297 Codul penal (kazenski zakonik) ter členi 339, 340 in 341 Codul de procedură penală (zakonik o kazenskem postopku), katerih vsebina je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-195/19.

Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (zakon št. 78/2000 o preprečevanju in preiskovanju ter kazenskih sankcijah na področju korupcije), člen 13², ki določa, da se najvišja zagrožena kazen v primeru kaznivih dejanj zlorabe položaja poveča za tretjino, če je javni uslužbenec zase ali za koga drugega pridobil neupravičeno korist.

Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (zakon št. 304/2004 o organizaciji pravosodja), člani od 88¹ do 88⁹, katerih vsebina je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-195/19, ter člena 88¹⁰ in 88¹¹ v zvezi z opravljanjem nalog v okviru Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție (oddelek za preiskave kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju; v nadaljevanju: SIIJ) z razporeditvijo uradnikov in uslužbencev pravosodne policije pod neposredno vodstvo in nadzor tožilca v tem oddelku, oziroma z vključevanjem strokovnjakov s področja obdelave in uporabe podatkov ter s področja ekonomije, financ, carine, informatike in drugih področij, v delo tega oddelka; zadnje navedena člena sta bila uvedena s sprejetjem Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2019 (izredna uredba vlade št. 12/2019).

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2019 (izredna uredba vlade št. 7/2019), ki med drugim spreminja in dopolnjuje zakon št. 304/2004. Z navedeno uredbo je členu 88¹ dodan nov odstavek, in sicer odstavek 6, ki določa, da besedna zveza „hierarhično višje državno tožilstvo“ v primeru kaznivih dejanj, za katere je pristojen SIIJ, pomeni glavnega tožilca oddelka, kar se nanaša tudi na primere, v katerih so se pred začetkom delovanja tega oddelka uporabile drugačne rešitve. Navedena uredba obenem spreminja člen 88⁷, ki sedaj v odstavku 1(d) določa novo pristojnost SIIJ, in sicer vložitev in umik pravnih sredstev v zadevah, ki so v pristojnosti oddelka, in tudi v zadevah, v zvezi s katerimi tečejo postopki pred sodišči ali v katerih so že bile izdane dokončne sodne odločbe pred začetkom delovanja tega oddelka.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea SIIJ (izredna uredba vlade št. 90/2018 o ukrepih v zvezi s podrobnimi pogoji delovanja oddelka za preiskave kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju (SIIJ)), člani I in II, katerih vsebina je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-195/19.

Odločba št. 3 z dne 26. februarja 2019, ki jo je Înalta Curte de Casație și Justiție (vrhovno kasacijsko sodišče) izdalo v postopku za razrešitev pravnega vprašanja in na podlagi katere se obravnava v zadevah, za katere je pristojen SIIJ in v katerih kazenski pregon sproži DNA, v skladu z razlago določb člena 88⁸(2) zakona št. 304/2004 udeležujejo tožilci oddelka za kazenski pregon tožilstva pri Înalta Curte de Casație și Justiție (vrhovno kasacijsko sodišče) ali tožilci tožilstva pri sodišču, ki takšno zadevo obravnava.

Odločbi Curtea Constituțională (ustavno sodišče, Romunija) št. 1519/2011 in 2/2012, katerih vsebina je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-195/19, in odločba Curtea Constituțională (ustavno sodišče) št. 104/2018, katere vsebina je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-195/19, pri čemer sta upoštevni zlasti točki 88 in 90 te odločbe.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 S. O. je decembra 2015 in februarja 2016 zoper štiri državne tožilce vložil štiri kazenske ovadbe zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja iz člena 13² zakona št. 78/2000 v povezavi s členom 297(1) kazenskega zakonika, in zoper odvetnika iz odvetniške zbornice v Braşovu zaradi suma storitve kaznivega dejanja trgovanja z vplivom iz člena 291(1) kazenskega zakonika. S. O. je zatrjeval, da so zadevni tožilci kršili različne določbe, ki urejajo naloge in pooblastila tožilske službe, bodisi zato, ker so neupravičeno zavrnilo obravnavo nekaterih njegovih predlogov, ker mu niso posredovali informacij ali dali na voljo kopij nekaterih listin iz kazenskega spisa, bodisi zato, ker so prekoračili zakonska pooblastila in sprejemali akte v pogojih, ki so bili nezakoniti in neutemeljeni.
- 2 S. O. je v nadaljevanju vložil kazensko ovadbo zoper sodnika Judecătoria Braşov (prvostopenjsko sodišče v Braşovu, Romunija) in sodnika Tribunalul Braşov (okrožno sodišče v Braşovu, Romunija), v kateri je zatrjeval, da sta zadevna sodnika člana hudodelske združbe in da sta v različnih postopkih odločila v njegovo škodo.
- 3 Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție (oddelek državnega tožilca pri vrhovnem kasacijskem sodišču – nacionalna direkcija za boj proti korupciji – oddelek za boj proti kaznivim dejanjem, podobnim kaznivim dejanjem korupcije) je po opravljenih preiskavah v obravnavani zadevi izdal sklep z dne 8. septembra 2017 o ustavitvi postopka, v katerem je ugotovil, da kazenski zakon ne zajema očitanih dejanj in da ta v smislu kazenskega zakona niso bila storjena naklepno, v zvezi s kaznivim dejanjem ustanavljanja hudodelske združbe pa je ugotovil neobstoj takega dejanja.
- 4 S. O. je zoper navedeni sklep tožilstva, pristojnega za zadevo, vložil pritožbo pri hierarhično višjem državnem tožilstvu, to je pri glavnem tožilcu oddelka za boj proti kaznivim dejanjem, podobnim kaznivim dejanjem korupcije, ki deluje v okviru DNA, ta pa je s sklepom z dne 20. oktobra 2017 njegovo pritožbo zavrnil kot neutemeljeno.
- 5 S. O. je v teh okoliščinah pri sodišču vložil pritožbo zoper sklep o ustavitvi postopka, to pa se je izreklo za nepristojno in zadevo 11. septembra 2018 odstopilo predložitvenemu sodišču, to je Curtea de Apel Braşov (višje sodišče v Braşovu).

Kratka predstavitev utemeljitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 6 Glede na to da je udeležba državnega tožilstva v postopku pred sodiščem obvezna, predložitveno sodišče navaja, da se je obravnave najprej udeležil tožilec DNA, po začetku veljavnosti spremenjenega zakona št. 304/2004 in izdaji odločbe Înalta Curte de Casație și Justiție (vrhovno kasacijsko sodišče) št. 3 z dne 26. februarja 2019 pa se je obravnave udeležil tožilec tožilstva pri Curtea de Apel Braşov (višje

sodišče v Braşovu). Če bi se ugotovilo, da je pritožba pritožnika S. O. utemeljena, bo moralo predložitveno sodišče zadevo vrniti v obravnavo SIIJ zaradi uvedbe kazenskega pregona.

- 7 Ker nadaljevanje postopka v glavni stvari zahteva udeležbo državnih tožilcev SIIJ, predložitveno sodišče opozarja, da je treba nujno ugotoviti, ali pravo Unije nasprotuje nacionalni zakonodaji o vzpostavitvi takega specializiranega oddelka tožilstva.
- 8 Predložitveno sodišče v zvezi s prvim vprašanjem glede narave mehanizma za sodelovanje in preverjanje navaja, da je bil ta uveden z Odločbo Komisije 2006/928/ES v skladu s členoma 37 in 38 Akta o pogojih pristopa Republike Bolgarije in Romunije in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija.
- 9 Predložitveno sodišče ob upoštevanju navedenih določb, Poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 25. januarja 2017 in možnosti za naložitev sankcij v primeru neizpolnitve zavez ter s sklicevanjem na sodbo Sodišča z dne 13. junija 2017, Florescu in drugi, v kateri je Sodišče odločilo, da je treba Memorandum o soglasju med Evropsko skupnostjo in Romunijo, sklenjen 23. junija 2009 v Bukarešti in Bruslju, šteti za akt institucije Evropske unije v smislu člena 267 PDEU, ki je lahko predmet razlage Sodišča Evropske unije, meni, da je treba pojasniti, ali je mehanizem za sodelovanje in preverjanje mogoče šteti za akt, ki je lahko predmet razlage Sodišča.
- 10 Predložitveno sodišče se v zvezi z drugim vprašanjem sklicuje na Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 13. novembra 2018, v katerem je v zaključku navedeno, da se „[z]a izboljšanje stanja [...] priporočajo naslednji ukrepi: [...] takoj je treba prekiniti izvajanje pravosodne zakonodaje in kasnejših izrednih odlokov [in] pregledati je treba pravosodno zakonodajo ob doslednem upoštevanju priporočil v okviru MeSP [mehanizma za sodelovanja in preverjanje] ter Beneške komisije in skupine GRECO“, ter Sodišče sprašuje, ali so ukrepi, ki so v poročilih, pripravljenih v okviru tega mehanizma, navedeni kot izrecna priporočila, za Romunijo zavezujoči, kar bi predložitvenemu sodišču omogočilo, da odloči, da je izvajanje določb nacionalnega prava o vzpostavitvi SIIJ zadržano ali ga je treba zadržati, in ali je takšna zavezujoča narava strogo omejena na le zaključke navedenega poročila ali pa so zavezujoči tudi drugi deli iz tega poročila, zlasti tisti, v katerih so navedeni nacionalni ukrepi, ki so v nasprotju s priporočili Evropske komisije za demokracijo skozi pravo pri Svetu Evrope (Beneške komisije) in Skupine držav proti korupciji (GRECO).
- 11 Predložitveno sodišče v zvezi s tem opozarja, da je v Poročilu Komisije z dne 13. novembra 2018 izrecno navedeno, da je ustanovitev posebnega oddelka tožilstva za preiskovanje kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju, eden od ukrepov, ki so negativno vplivali na neodvisnost sodnikov in omajali zaupanje v pravosodje.
- 12 V tem okviru je v mnenju Beneške komisije št. 924 z dne 20. oktobra 2018 izrecno navedeno, da se „konkretni pomisleki [...] porajajo tudi v zvezi [...] z

novim SIIJ“, medtem ko je v točkah 33 in 34 *ad hoc* poročila o Romuniji, ki ga je skupina GRECO sprejela od 19. do 23. marca 2018, med drugim navedeno, da je „[u]stanovitev novega oddelka za preiskave kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju, [...] ena izmed najbolj spornih sprememb, [ki] jo mnogi vidijo kot anomalijo v sedanjem institucionalnem okviru, zlasti (i) ker z nobenim konkretnim podatkom ali oceno ni bil dokazan obstoj strukturnih težav v pravosodju, ki bi upravičevale to pobudo; (ii) zaradi načina imenovanja njegovega vodstva; in (iii) ker ta oddelek v nasprotju z drugimi specializiranimi organi pregona ne bi imel na voljo ustreznih preiskovalcev in preiskovalnih orodij. Prav tako je bilo poudarjeno, da bi bil ta organ takoj preobremenjen zaradi določb [...] o takojšnjem prenosu številnih zadev z drugih služb pregona, medtem ko predvideno število delovnih mest v tem organu (v osnutku zakona je predvidenih 15 mest) ne ustreza predvidenemu obsegu dela“, ter da, „[k]ar je še huje, obstaja tudi bojazen, da bi se ta oddelek zlahka zlorabil za to, da bi se specializiranim tožilstvom odvzele nekatere še nerešene zadeve, in za vmešavanje v pomembne občutljive zadeve, če bi bila [...] vložena ovadba zoper sodnika ali tožilca, saj bi bil za to zadevo samodejno pristojen novi oddelek“. Navedeno poročilo zato priporoča opustitev vzpostavitve SIIJ.

- 13 Predložitveno sodišče s tretjim in četrtem vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali je treba načela, na katerih temelji evropski pravni red in ki so določena s Pogodbo o Evropski uniji, ne glede na odgovor na prvi vprašanji razlagati tako, da nasprotujejo zgoraj navedenim nacionalnim predpisom, ker ti glede na svojo vsebino in analizo, opravljeno v okviru mehanizma za sodelovanje in preverjanje ter v okviru Beneške komisije in skupine GRECO, ogrožajo pravno državo in neodvisnost pravosodja.
- 14 Predložitveno sodišče v tem okviru in opirajoč se na določbe člena 19(1) PEU ter na sodbi Sodišča Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, točke od 42 do 44) in Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti pravosodnega sistema) (C-216/18, točka 48) povzema del očitkov Beneške komisije in skupine GRECO v zvezi s spremembami zakona št. 304/2004, ki so privedle do ustanovitve SIIJ.
- 15 Prvi očitek se nanaša na strukturo SIIJ, sestavljeno iz 15 državnih tožilcev, ki bodo morali vsako leto voditi na tisoče postopkov. Te postopke je v preteklosti vodilo več kot 150 državnih tožilcev iz 19 vej tožilstva, zato je očitno, da bo 15 državnih tožilcev le težka kos takšnemu obsegu dela, kar bo vplivalo tudi na kakovost kazenskega pregona.
- 16 Drugi očitek se nanaša na dejstvo, da je SIIJ zasnovan kot enoten subjekt s sedežem v Bukarešti, kar pomeni, da bodo morali sodniki in tožilci, ki bodo predmet preiskave, vložiti veliko več navora in nositi višje stroške za udeležbo na obravnavah, kar bi lahko vplivalo na njihovo pravico do obrambe.

- 17 Očitkov je bil deležen tudi postopek imenovanja glavnega tožilca in 14 drugih tožilcev, pri katerem razgovor predstavlja 60 % preskusa, kar ne daje zadostnih zagotovil, da se bo izbirni postopek vodil nepristransko.
- 18 Prav tako niso jasna podrobna pravila, na podlagi kateri bo mogoče zoper državne tožilce SIIJ dejansko uvesti preiskavo zaradi domnevnih kaznivih dejanj, zlasti tistih, storjenih pri opravljanju njihove funkcije.
- 19 Poleg tega so bile očitkov deležne tudi spremembe zakonodaje, ki so bile uvedene z izredno uredbo vlade št. 7/2019, saj so bile sprejete brez predhodnega mnenja Consiliu Superior al Magistraturii (višji sodni svet, Romunija). Zato je bilo vključitev odstavka 6 v člen 88¹ zakona št. 304/2004 mogoče razumeti kot prvi korak k umestitvi novega oddelka zunaj pristojnosti generalnega državnega tožilstva, kar bi postopoma privedlo do preoblikovanja tega oddelka v *de facto* ločeno tožilstvo.
- 20 Glede na to da lahko uvedba kazenskega pregona zoper sodnika ali tožilca privede do njegove razrešitve s položaja, bi bilo SIIJ zaradi analiziranih vidikov, povezanih z njegovo organiziranostjo in delovanjem, mogoče razumeti kot sredstvo za izvajanje pritiska, ki bi lahko ogrozilo neodvisnost sodnikov.
- 21 Predložitveno sodišče v zvezi s petim vprašanjem navaja celo vrsto okoliščin, zaradi katerih meni, da obstajajo precejšnji dvomi glede možnosti, da bi se v okviru SIIJ izvajale dejavnosti v zvezi s kazenskim pregonom, ki bi skupaj z akti in dejanji, ki jih je treba pripraviti oziroma izvesti v fazi sodnega postopka, zagotavljale, da se o zadevi odloči v razumnem roku.
- 22 Zato predložitveno sodišče glede na dejstvo, da je bilo 5. marca 2019 zapolnjenih le 6 od skupno 15 delovnih mest državnega tožilca, kar predstavlja 40 % stopnjo zasedenosti, ki je precej nižja od stopnje na drugih tožilstvih; dejstvo, da je bilo pri SIIJ po začetku njegovega delovanja vpisanih 1422 postopkov – pri čemer je treba upoštevati, da se bo moral ta oddelek ukvarjati tudi s 795 splošnimi postopki (ovadbe, predlogi, vloge, različna pisanja); in dejstvo, da obstaja resna možnost, da se bo moral SIIJ ukvarjati tudi z drugimi spisi v kazenskih postopkih, če bodo v zvezi s temi spisi, zlasti pa v zvezi z občutljivimi in medijsko odmevnimi spisi, podane kazenske ovadbe zoper sodnike ali tožilce, dvomi, ali bo dejansko mogoče opravljati učinkovite preiskave in zagotoviti, da bo v posamezni zadevi odločeno v razumnem roku, zaradi česar se postavlja vprašanje glede združljivosti obravnavane nacionalne zakonodaje z zahtevami iz člena 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- 23 Predložitveno sodišče se sklicuje tudi na tri druge predloge za sprejetje predhodne odločbe v zadevah C-83/19, C-127/19 in C-195/19, ki vsebujejo vprašanja, ki so deloma podobna tem v obravnavani zadevi.